

8.2.2012

TOIMITUS: Leena Talvensaari, Anne Torvinen, Veera Vasara
SÄHKÖPOSTI: etunimi.sukunimi@uusirovaniemi.fi

► Poikki ja pinoon

Päätösvaltaa kylille

Rovaniemellä ollaan ottamassa käyttöön aluelautakuntamalli. Mitään ei ole vielä päätetty, mutta alustavat selvitykset viittaavat siihen, että sitä kannatetaan vahvasti – ainakin niissä piireissä, joita se konkreettisesti koskee eli kaupungin lukuisissa kylissä.

Mikä on aluelautakunta? Mitä se tekee? Mistä se päättää? Kylien asukkaiden kysymyksiin vastaamista helpottaa huomattavasti jo olemassa oleva aluelautakunta Yläkemijoella. Se on valtakunnallisestikin harvinaislaatuinen toimielin, jonka parikymmenvuotisesta olemassaolosta on kaupungissa erittäin hyvät kokemukset.

Kun kaupungin edustajat pitivät tammihelmikuussa palvelukylissä tiedotustilaisuuksia aluelautakuntamallista, oli etenkin Yläkemijoen alueen edustajien läsnäolo ensiarvoisen tärkeää. He kertoivat, mitä aluelautakunta oikeasti tekee.

Koulunkäynnin ja päivähoiton järjestäminen ovat vahvasti valmiiksi säädeltyjä asioita, joihin aluelautakunta ei voi hirveästi vaikuttaa, vaikka suurimmat rahasummat kohdistuvat juuri näihin palveluihin. Lautakunta voi kuitenkin vaikuttaa muun muassa kyyditysten aikatauluihin, välipaloihin tai vaikkapa lasten uimahalli- ja konserttiresursseihin. Pienilläkin asioilla on hyvinvoinnin kannalta suuri merkitys.

Yläkemijoen aluelautakunta sai taannoin pidettyä neuvolapalvelut Vanttauskoskella, vaikka kaupunki halusi siirtää ne Saarenkylään. Se jos mikä, on konkreettista vaikuttamista oman alueen asioihin. Lautakunnan saavutukseksi voidaan laskea myös esimerkiksi Vanttauskoskella sijaitseva palvelukeskus Siula, jossa on muun muassa kirjasto, pieni käsityömyymälä sekä reseptien uusimis- ja apteekkipalveluita.

Nyt Yläkemijoella käynnissä kotiapukuponki-kokeilu, joka on lautakunnan ja

” Rovaniemellä olisi nyt loistava tilaisuus olla edelläkävijä, joka näyttää muulle Suomelle, miten demokratian toteutumista voidaan edistää suurten keskusten ulkopuolella.

kyläläisten oma hanke. Kupongilla koti-apua tarvitsevat kyläläiset voivat hakea taloudellista tukea, jonka aluelautakunta myöntää.

Aluelautakunta voi myös päättää siitä, millaisia kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatapahtumia kylissä järjestetään: Lähde-täänkö porukalla teatterimatkalta tai järjestetäänkö omat juhannusjuhlat? Palkataanko sählykerhon vetäjä vai laitetaan-ko rahaa erilaisten liikuntatarvikkeiden hankintaan? Lisäksi se voi suunnata rahaa erilaisten hankkeiden tukemiseen: Autttiin Martat sai hiljattain Yläkemijoen aluelautakunnalta avustuksen varpu-luudan tekokurssin tallentamiseen nuoria sukupolvia varten!

Kaupunki on lähettänyt palvelukyliin kyselyn aluelautakuntamallista. Ensimmäisenä tiedustellaan löytyykö kylistä tarvetta, halua ja valmiutta alueelliseen päätöksentekoon palveluiden järjestämiseksi kylien asukkaille.

Tarvetta varmasti löytyy ja haluakin, sillä syrjäseutujen palveluita on karsittu ja karsitaan edelleen. Mutta löytyykö valmiutta? Sitä kylissä nyt ennen kaikkea mietitään. Löytyykö jokaisesta, pie-

nimmästään kylästä jäsen lautakuntaan?

Kyläaktiivien haastatteluista ilmeni, että moni pelkää ettei lautakuntatyöhön löydy riittävästi tieto-taitoa. Lautakunnan jäsenten tehtävä on kuunnella kyläläisiä ja päättää sen perusteella mitä tehdään – paperihommat ja muut kourerot hoitaa homman osaava virkamies.

Vikajärveläisen kunnallispoliitikko **Jaakko Huttusen** ehdotus siitä, että sama virkamies hoitaisi kaikkien aluelautakuntien asioiden valmistelut ja esittelyt, on hyvä. Aluelautakunnilla olisi selkeä taho, jonka puoleen kääntyä ja joka tietäisi mitä kussakin kylässä tehdään. Se voisi avata myös aivan uudenlaisia yhteistyömahdollisuuksia kylien ja aluelautakuntien välille.

Kuntaudistus pukkaa päälle. Rovaniemellä olisi nyt loistava tilaisuus olla edelläkävijä, joka näyttää muulle Suomelle, miten demokratian toteutumista voidaan edistää suurten keskusten ulkopuolella.

Anne Torvinen

anne.torvinen@uusirovaniemi.fi

► Kolumni

Siistit japanilaiset, sottaaiset britit?

● Helmikuu alkoi kipakalla pakkasjaksolla. Silloin punnitaan ihmisen kyky pukeutua säänmukaisesti. Tarvitaan kerroksia ja sopivia materiaaleja.

Vanha kunnan villa lämmittää alla. Onneksi saatavilla on kauniita kutittamattomia kerrastoja niin lapsille kuin aikuisillekin. Untuvatakin omistaja hyräilee tyytyväisenä. Toppahousut on in.

Olen onnellinen ompelemastani saamelaispäähineestä. Kilinkarvainen lakki on lämmin ja kevyt. Se suojaa myös poskia ja kaulaa. Kauniskin se mielestäni on, vaikka joku turisti nauroi lakin muistuttavan kanaa! Valkoista karvaa punaisilla heltoilla.

Suurissa saappaissa kelpaa astella villasukkien kanssa. Kädet pysyvät lämpiminä useaan kerrokseen peitettyinä.

Olen ihmetellyt japanilaisten matkailijoiden intoa käyttää hengityssuojainta niin sisällä kuin ulkona. Suomen Lapissahan on Euroopan puhtain ilma! Kiperillä pakkasilla olen kuitenkin itsekin opetellut hengittämään kankaan läpi. Näin hengitysteihin ei pääsee raakaa kylmyyttä. Samalla kasvot pääsevät viimalta suojaan.

Matkailutyössä on mielenkiintoista seurata ihmisiä, vertailla eri kansallisuuksia. Vaikka jokainen on toki oma ainutkertainen yksilönsä. Japanilaiset ovat suosikkejani. He ovat kohteliaita, hiljaisia ja siistejä. He arvostavat luonnon kauneutta, revontulia, Marimekkoa ja muumeja.

Brittien kanssa on sikäli helppo olla, että he taatusti kertovat, jos jokin asia harmittaa. Eräs bussikuski kertoi, että brittien jälkeen bussi on täynnä roskia. Japanilaisista ei jää jälkeäkään. Venäläisiä matkailijoita jotkut ovat moittineet piittaamattomiksi.

Jokainen matkailija on tärkeä ja arvokas Lapille. Ei kai matkailijan tarvitse toimia kuin ajatus, emmehän suomalaiset itsekään aina käyttäytyä esimerkillisesti.

Opetin muutamalle japanilaiselle maastohiihdon alkeita. Aika hankalaahan se oli ilman yhteistä kieltä. Tunnin jälkeen yksi asiakkaista pyysi minua kirjoittamaan nimeni paperille. Hän otti valokuvia ja räpläsi kännykkäänsä. Niinhän siinä kohta oltiin Facebook-kavereita! Japanilaiset kirjaimet näyttävät kovin kauniilta hänen sivuillaan.

Ylenmääräisessä kohteliaisuudessa on vaaransakin. Kerran koiravaljakkoajelulla japanilainen ei ymmärtänyt englanniksi kerrotuista ohjeista mitään, mutta nyökkäili kuitenkin kohteliaasti. Safarilla olikin sitten vähän hankalampaa, kun hän ei hoksannut jarruttaa ollenkaan.

Kaivattu aurinko on palannut luoksemme. Aurinko tuntuu ulos ilmaiseen valohoitoon. Jos vain on mahdollista päästä päivällä ulos, mene. Puolituntinenkin tekee hyvää. Valo virkistää mieltä. Valo auttaa näkemään selvemmin.

Myös ne kaamoksen hämärissä kertyneet pölyhiukkaset erottuvat. Siivouksen vaiva palkitaan paikkojen ja mielen selkiintymisellä sekä raikkaalla ilmalla.

Riitta Karhusilta

Kirjoittaja on savolais-syntyinen, Rovaniemellä asuva tunturi- ja luonto-opas.

► Jopelo

jopelo@pp.inet.fi

2012